

Edukacja IPN

https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/gdansk/materialy-edukacyjne/publikacje-popularnonau/174183,L_istopad-03980-Rzecz-o-strajkach-ludzi-oswiaty-sluzby-zdrowia-i-kultury.html

27.04.2024, 08:34

Listopad '80. Rzecz o strajkach ludzi oświaty, służby zdrowia i kultury

„Listopad '80. Rzecz o strajkach ludzi oświaty, służby zdrowia i kultury”, pod red. J. Hlebowicza, Gdańsk 2022, 202 s.

Prezentowana publikacja – przygotowana w czterdziestą drugą rocznicę strajków środowisk oświaty, służby zdrowia i kultury z listopada 1980 r. w Gdańsku – składa się z dwóch zasadniczych części: opracowań i wspomnień.

W pierwszej znalazł się tekst autorstwa niżej podpisanego, będący naukowym opracowaniem poświęconym pierwszemu w historii powojennej Polski strajkowi pracowników oświaty – jego genezie, przebiegowi i konsekwencjom. Tekst drugi – przygotowany przez Wojciecha Książka, nauczyciela praktyka, w latach 1997–2001 wiceministra edukacji narodowej, obecnie przewodniczącego Międzyregionalnej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” z siedzibą w Gdańsku – to pogłębiona analiza postulatów nauczycielskich oraz próba odpowiedzi na pytanie o stopień ich realizacji aż po czasy współczesne. Dopełnienie stanowi analiza porównawcza ustaw oświatowych z 1972 r. i 1982 r. opracowana przez Bożenę Brauer, przewodniczącą „Solidarności” oświatowej w Gdańsku. Trzeci tekst, o charakterze uzupełniającym i przyczynkarskim, przygotowany przez dziennikarza i publicystę Artura S. Górskiego, dotyczy strajków ludzi kultury, przedstawicieli służby zdrowia oraz studentów gdańskiej Akademii Medycznej z listopada 1980 r.

W części drugiej znalazły się – zarówno w formie relacji zwartych, jak i wywiadów – wspomnienia uczestników omawianych wydarzeń. Niniejsza publikacja stanowi przyczynek do dalszych badań. Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku planuje publikację monografii poświęconej środowisku oświatowej „Solidarności” na Pomorzu Gdańskim. Poszerzonej analizy wymagają również strajki przedstawicieli służby zdrowia, ludzi kultury oraz protest studencki.

dr Jan Hlebowicz
(Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN Gdańsk)

Choć postulaty strajkujących grup różniły się od siebie, a negocjacje prowadzone były z odmiennymi podmiotami rządowymi, protestujący podczas wspólnej dyskusji sformułowali hasła świadczące o solidarności i wzajemnym wsparciu. „Służba Zdrowia – zdrowie narodu, Oświata – wiedza narodu, Kultura – świadomość narodu” – brzmiały. 13 listopada protestujące środowiska wydały także oświadczenie skierowane do środków masowego przekazu, w którym dziękowały za solidarność i poparcie społeczeństwu, które „odnowę życia społecznego i moralnego wiąże ze sprawami oświaty, służby zdrowia i kultury naszej ojczyzny”.

Fragment publikacji

Pełna wersja publikacji dostępna jest w załączniku.

Pliki do pobrania

[Listopad 80. Rzec o strajkach \(pdf, 8.82 MB\) 22.11.2022 13:27](#)

zdjęcie zajawkowe

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Gdańsku

LISTOPAD '80

RZECZ O STRAJKACH
LUDZI OŚWIATY,
SŁUŻBY ZDROWIA
I KULTURY

pod redakcją Jana Hlebowicza

Opcje strony